

JAARVERSLAG 2024
van de
Nederlandse Bijenhoudersvereniging

Dit jaarverslag wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Ledenraad van de Nederlandse
Bijenhoudersvereniging tijdens haar vergadering van 21 juni 2025

Toelichting op het jaarverslag 2024

In dit jaarverslag is een totaal overzicht opgenomen van de activiteiten en resultaten van de Nederlandse Bijenhoudersvereniging (NBV) in het jaar 2024. Het verslag biedt inzicht in de inspanningen die zijn geleverd om de doelen van het jaarplan 2024 te bereiken, zoals vastgesteld door de Ledenraad op 18 november 2023.

In het jaarverslag zijn bij de diverse onderdelen stukken uit het jaarplan 2024 opgenomen. Dit is terug te zien onder de kopjes: “Wat willen we bereiken?” en “Wat gaan we daarvoor doen in 2024?”

Vervolgens wordt per onderdeel toegelicht in hoeverre we bereikt hebben wat we ons hebben voorgenomen.

Voor de ‘diagonaal’ lezer, bij de subonderdelen waar dit van toepassing is, is ook een symbool geplaatst. Een groen vinkje betekent ‘doelstelling gehaald’. Een uitroepteken staat voor ‘doelstelling is niet helemaal gehaald, maar we zijn onderweg om dit doel alsnog te behalen’. Een rood kruis spreekt voor zich ‘doelstelling niet gehaald’. Per onderdeel is waar nodig ook een toelichting toegevoegd aan de kleur van het symbool.

Wil je tijdens of na het lezen een aanvullende toelichting, heb je nog vragen of suggesties om onze doelen alsnog of sneller te behalen? Aarzel niet en stuur een mail naar [nbvbureau@bijenhouders.nl](mailto:nbv bureau@bijenhouders.nl).

Woord van de voorzitter

Geachte leden, imkers, relaties en belangstellenden,

Als we terugkijken naar het jaar 2024 kunnen we hier tevreden over zijn. Natuurlijk hebben we niet alle doelen die we onszelf gesteld hadden behaald, maar we hebben opnieuw stappen voorwaarts gezet.

Allereerst de ledengroei. Na meerdere jaren van stagnatie, zien we in 2024 een groei met ruim 300 betalende leden. Naast de betalende leden hebben we ook de deelnemers aan de basiscursus imkeren die tijdens de cursus van een gratis lidmaatschap gebruik maken. Als we alle leden bij elkaar tellen, zijn een kleine 10.000 imkers en (honing)bij liefhebbers lid van de Nederlandse Bijenhoudersvereniging.

Met de groei van het aantal betalende leden en het kritisch omgaan met de financiële uitgaven van de vereniging, zien we ook voor het eerst sinds jaren weer een positief financieel resultaat. Natuurlijk is het niet een doel op zich om geld over te houden, maar na meerdere jaren geld uit de reserves aan te moeten spreken om de begroting sluitend te krijgen, is dit een prettige gedachte.

In de eerste helft van 2024 hebben we afscheid genomen van Nadine Schalk als directeur van de NBV. Na haar vertrek is medio juni 2024 Casper Baan aangesteld als directeur van de NBV.

De tweede helft van het jaar 2024 heeft in het teken gestaan van de NBV aan Tafel Zomeravondsessies. Met meerdere sessies op diverse plaatsen in het land is het landelijke bestuur in gesprek gegaan met de lokale bestuurders. Stuk voor stuk inspirerende bijeenkomsten die de betrokkenheid van de vele vrijwilligers heel mooi tentoonstellen. Belangrijke onderwerpen die we op deze avonden bespraken zijn de vernieuwing van de statuten, de rol van de ledenraad en de opkomst van de Aziatische hoornaar.

In het 4^e kwartaal van 2024 hebben we de laatste hand gelegd aan de vernieuwing van de statuten en heeft op ons initiatief een werkbezoek plaatsgevonden van een afvaardiging van de 2^e kamer van de BBB aan de imkerij. In 2025 krijgen we daar de positieve gevolgen van terug.

Dit woord vooraf is tekort om alle zaken die we met elkaar hebben opgepakt samen te vatten. Maar we mogen trots zijn op het vele werk dat we met elkaar verzet hebben.

Langs deze weg spreek ik mijn dank maar zeker ook mijn bewondering uit voor de niet aflatende energie die onze vrijwilligers, lokaal, regionaal en landelijk, in onze vereniging stoppen om de imkerij in haar volle breedte maximaal te presenteren en te laten presteren. Dank!

Met vriendelijke groet,
drs. Wijnand Lodder
voorzitter Nederlandse Bijenhoudersvereniging

Inhoud

Toelichting op het jaarverslag 2024.....	3
Woord van de voorzitter.....	4
Samenvatting.....	7
De vereniging intern	8
Leden en cursisten	8
Ondersteuning van de lokale verenigingen.....	8
Ondersteuning groepen	9
Ondersteuning leden	10
Overhead	11
Bestuur & toezicht	12
Bestuur	12
Ledenraad	13
Commissies & vrijwilligers.....	13
Vakblad Bijenhouden.....	14
Onderwijs.....	15
Kennisoverdracht & kennisontwikkeling.....	17
Beleid	17
Opleidingen	17
Landelijke Open Imkerijdagen	18
NBV Webinars & Studiedagen	19
NBV Webinars.....	19
NBV Studiedagen.....	20
Communicatie & profilering	21
Website & sociale media.....	23
Webwinkel.....	24
Biodiversiteit	25
Netwerk ambassadeurs biodiversiteit	25
Nationale Bijenstrategie	26
Relatie honingbij-wilde bij	26
Bijengezondheid	27
Aziatische hoornaar	27
Netwerk Bijengezondheid Nederland (NBN)	29
Amerikaans vuilbroed (AVB) protocol.....	29
Jeugd	30

Bestuiving	30
De imkerij	31
Overleg extern	31
Imkersoverleg	31
Sectorale Interventie Bijenteelt (SIB regeling)	32
Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur	32
Bijenvolk registratie	32
Bijlagen	33
Bijlage 1: Samenstelling bestuur.....	33
Bijlage 2: Samenstelling Ledenraad	34
Bijlage 3: Samenstelling diverse commissies	35
Bijlage 4: Medewerkers bureau.....	36

Samenvatting

Als vereniging hebben we ons zelf voor het jaar 2024 een aantal doelen gesteld. In dit verslag zal per onderdeel aangegeven worden wat we wel en niet bereikt hebben.

Een belangrijk punt in de resultaten over 2024 is een groei van het aantal leden en dat we het jaar met een positief financieel resultaat hebben afgesloten.

We hebben in totaal 15 hoofdonderwerpen benoemd in de jaarplannen met in totaal 26 subdoelen en in 37 'activiteiten'. Van deze activiteiten kunnen we er 21 'afvinken', 7 'zijn in bewerking' en bij 9 activiteiten hebben we geen of duidelijke onvoldoende voortgang geboekt:

	= 21
	= 7
	= 9

Natuurlijk is het niet goed dat 16 activiteiten niet of onvoldoende zijn opgepakt, maar per saldo hebben we goede ontwikkelingen kunnen laten zien in 2024. De niet afgeronde activiteiten zullen in de loop van 2025 alsnog afgerond worden. Van de activiteiten die de waardering 'rood' hebben gekregen, zal een deel wel maar ook een deel niet meer terugkomen in de plannen voor 2025 en daarna. De reden voor het niet uitvoeren van alle activiteiten heeft te maken met de beschikbare capaciteit en de gestelde prioriteiten die gedurende 2024 aangepast zijn. Een en ander is door de medewerkers van het bureau in overleg met het bestuur opgepakt.

De vereniging intern

Leden en cursisten

Leden

Aantal leden op 1-1-2024 8.508 (1-1-2023: 8.378)

Cursisten/cursussen

Basiscursisten opgeleid 1.055 (617 lid geworden (in 2023: 1.300/650)

Aantal cursussen 93 (2023: 110)

Voortgezet imkeren opgeleid 233 (2023: 250)

Aantal cursussen 21 (2023: 24)

Ondersteuning van de lokale verenigingen

WAT WILLEN WE BEREIKEN?	WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN IN 2024:
De afdelingen zijn vitale en essentiële onderdelen van het NBV-netwerk	De lokale lobby (communicatie, vertegenwoordiging) wordt ondersteund vanuit de landelijke vereniging
De afdelingen voelen zich gesteund in hun lokale werk	Het bestuur ontmoet lokale bestuurders in het land voor uitwisseling
	Lokale en regionale bestuurders en Ledenraadsleden worden gesteund in hun professionele ontwikkeling

De ondersteuning van de afdelingen, vanaf nu verder te benoemen als lokale vereniging, is in de tweede helft van het jaar iets verbeterd, maar is nog niet op het gewenste niveau. De lokale verenigingen worden op aanvraag ondersteund, maar de beschikbaarheid van kennis bij de landelijk vereniging, of beter het gebruik daarvan maken, is nog niet voldoende bekend bij de lokale verenigingen.

Onder andere door een proactieve communicatie vanuit de landelijke vereniging c.q. het verenigingsbureau moet helpen om dit bewustzijn verder te laten toenemen.

De Zomeravondsessies zijn erg goed ontvangen door de lokale verenigingen en zeker voor herhaling vatbaar.

Tijdens deze bijeenkomsten is er tussen bestuur, lokale vereniging en bureau gesproken over zaken die leven binnen de vereniging; vernieuwing landelijke statuten en de gevolgen voor de lokale vereniging, opkomst, bestrijding en beheersing Aziatische hoornaar en de ondersteuning aan de lokale verenigingen.

Eén van de punten die in het plan voor 2024 benoemd is, is de ondersteuning van lokale en regionale bestuurders en ledenraadsleden in hun professionele ontwikkeling. Dit punt is lastig meetbaar, maar dit punt lijkt onvoldoende aandacht te hebben gekregen.

Ondersteuning groepen

WAT WILLEN WE BEREIKEN?	WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN IN 2024:
De groepen zijn vitale en essentiële onderdelen van het NBV-netwerk	De groepen worden praktisch ondersteund in hun bestuurlijke taak en professionele ontwikkeling
	De groepen worden gefaciliteerd in hun netwerktaak in de regio/provincie

De doelstelling om de groepen een essentiële rol te laten vervullen in de samenwerkingen tussen lokale verenigingen en andere groepen en de landelijke vereniging is in 2024 niet uit de verf gekomen. De rol van de groepen in de Ledenraad lijkt op zich wel goed te werken, maar de verbinding die de groepen moeten realiseren tussen de lokale verenigingen lijkt op veel plaatsen nog niet goed te werken. Uiteraard zijn er positieve uitzonderingen, zoals bijvoorbeeld in het Noorden van het land waar de drie noordelijke groepen wel samenwerken, maar in bijvoorbeeld Brabant lijkt deze samenwerking veel minder intensief en goed te verlopen. Voor 2025 en daarna blijft dit een aandachtspunt.

Ondersteuning leden

WAT WILLEN WE BEREIKEN?	WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN IN 2024:	
Leden ervaren meerwaarde van de vereniging, landelijk en lokaal	De communicatie naar leden wordt versterkt	✓
	De meerwaarde van het lidmaatschap wordt gespecificeerd en uitgediept	✓
Leden voelen dat de vereniging aanwezig is in het maatschappelijke veld	We worden zichtbaarder op sociale media	✓

Het verenigingsbureau is dagelijks actief met het beantwoorden van vragen van leden. Daarnaast wordt de ledenadministratie en de wijzigingen daarin nauwkeurig verwerkt. Ook dit hoort bij het ondersteunen van de leden, echter er zijn op dit vlak nog stappen te zetten.

De responstijd op via de mail gestelde vragen is in de loop van de 2^e helft van het jaar verbeterd; het merendeel van de vragen wordt binnen enkele werkdagen inhoudelijk beantwoordt.

De verwerking van wijzigingen in de ledenadministratie is ook de gehele periode up-to-date.

Maar, is dit de meerwaarde die de leden ook daadwerkelijk verwachten, of is dit een voor de hand liggende activiteit die gewoon goed moet zijn.

Het afgelopen jaar is binnen het bureau meer aandacht gegeven aan de taak die het bureau heeft.

Het bureau is er vóór de leden en dankzij de leden. Het bureau moet door de leden ervaren worden als service waar ze terecht kunnen met aan de vereniging gelieerde vragen. Niet alle vragen worden inhoudelijk beantwoord door de medewerkers van het bureau, maar het is wel de taak van de medewerkers om de leden in contact te brengen met iets of iemand die kan helpen bij het vinden van het antwoord op de gestelde vraag. Hiermee kan het bureau een daadwerkelijke meerwaarde, of in ieder geval het gevoel daarvan, realiseren.

Naast de service-uitstraling is een begin gemaakt met het duidelijker vertellen wat we doen en wat de individuele imkers/leden daar aan hebben. De communicatie is hierin verbeterd en deze verbeteringslag zal de komende periode duidelijker zichtbaar worden. Hetzelfde geldt hier voor de uitingen op Social Media.

Overhead

WAT WILLEN WE BEREIKEN?	WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN IN 2024:
(De besteding van) Het vermogen wordt effectief benut	Er wordt een businesscase gemaakt rondom huisvesting
	Evaluatie productbegroting is een terugkerend agenda-onderwerp in overleg tussen Ledenraad en bestuur

Het vermogen van de vereniging is aanzienlijk. Dit vermogen is ontstaan nadat het Bijenhuis is verkocht aan een ondernemer. De opbrengst van deze verkoop is als eigen vermogen in de vereniging opgenomen.

De wens van de Ledenraad is, mede ook omdat de NBV een ANBI-status heeft, om dit vermogen goed te gebruiken voor het doel waarvoor de vereniging is opgericht.

In 2024 is er geen besteding geweest van het vermogen. Door het voor een korte periode vast te zetten kon het vermogen toenemen met nog eens € 25.000,=. Maar, het laten groeien van het vermogen is geen doel op zich.

Door een uitgelopen vergadering in de ledenraad van november 2024 is het onderwerp “Werkgroep Advies Vermogen” doorgeschoven naar een extra vergadering in maart 2025. De werkgroep Advies Vermogen zal in de loop van 2025 een voorstel uitwerken hoe met het vermogen om gegaan kan en/of moet worden.

In 2024 is de productbegroting geïntroduceerd. Deze manier van begroten geeft inzicht in de besteding van de gelden en ook de focusgebieden van de vereniging. Het jaar 2024 kan hiervoor als overgangsjaar gezien worden. In 2025 is opnieuw een productbegroting opgesteld. Het werken met een productbegroting maakt het ook een jaarplanning overzichtelijker.

Bestuur & toezicht

WAT WILLEN WE BEREIKEN?	WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN IN 2024:
De uitvoerende, bestuurlijke en toezichthoudende organen functioneren optimaal ten opzichte van elkaar	Lokale en regionale bestuurders en Ledenraadsleden worden gesteund in hun professionele ontwikkeling
	De visie en koers van de vereniging is voor de middellange termijn is vastgesteld
	Sociale contactmomenten en ontmoeting worden centraal en regionaal georganiseerd
De voorwaarden voor lidmaatschap sluiten aan bij een sterk NBV-netwerk	Het bestuur gaat de regio's in en onderzoekt drijfveren en opinie van lokale/regionale bestuurders en neemt deze mee in de overwegingen naar nieuwe statuten en huishoudelijk reglement

Bestuur

De tweede helft van 2024 is het bestuur begonnen met een heidag. Tijdens deze dag heeft het bestuur terug gekeken naar de behaalde resultaten maar ook vooruit gekeken naar de doelen die nog extra aandacht vragen.

Ook voor het bestuur is het jaar 2024 eentje van verandering. Naast het aantrekken van een nieuwe directeur is er ook in het bestuur een aangepaste taakverdeling gekomen. Marleen Boerjan heeft in de eerste helft van 2024 afscheid genomen van het bestuur en de rol die zij had in het bestuur. Deze rol is overgenomen door Titia van Doorn.

Tijdens de ledenraad van juni 2024 is afscheid genomen van Marleen en zijn Jan Bruurs en Titia van Doorn voor een nieuwe termijn van 3 jaar benoemd. Jan is daarmee begonnen aan zijn derde en laatste termijn, Titia is aan haar tweede termijn begonnen.

Het bestuur heeft, met ondersteuning van een door de ledenraad gevormde werkgroep, veel tijd en aandacht gegeven aan de vernieuwing van de statuten. Tijdens de tweede formele vergadering van de ledenraad, in november, is hierover positief gestemd door de ledenraad. Ter voorbereiding voor deze 2^e officiële ledenraadsvergadering heeft er een informeel overleg plaats gevonden.

Zoals voorgenomen heeft het bestuur na een tweetal digitale ontmoetingen met lokale bestuurders in april, dit na de zomer een vervolg gegeven met vijf zomeravondsessies. Deze bijeenkomsten vonden verdeeld over het land plaats en hebben goede gesprekken en extra inzichten over en weer opgeleverd.

De geplande afronding van de 'Met de NBV aan tafel' ronde met een vrijwilligersdag in oktober, is om organisatorische redenen doorgeschoven naar begin 2025.

Het project Met de NBV aan tafel is bijzonder positief ontvangen en voor 2025 zal dit herhaald worden.

Ledenraad

In 2024 zijn er twee formele ledenraadsvergaderingen geweest. Zoals gebruikelijk vond er één plaats in juni en de andere in november. In de juni vergadering is een werkgroep samengesteld voor het verder uitwerken van de al langer lopende onderwerp over de vernieuwing van de statuten. Ter voorbereiding van de november vergadering met als hoofdonderwerp de vernieuwing van de statuten, is er in oktober een informele digitale ledenraad gehouden. Naast de toelichting op de voorgestelde aanpassingen op de statuten is er van gedachten gewisseld over het huishoudelijk reglement en het jaarverslag 2023. Door de directiewissel is het jaarverslag 2023 niet in de juni vergadering ter goedkeuring aangeboden.

Door de zeer intensieve en uitgebreide gedachtewisselingen rondom de vernieuwing van de statuten in de november vergadering, zijn veel onderwerpen die voor de vergadering op de agenda doorgeschoven naar een extra formele ledenraadsvergadering in maart 2025.

Het resultaat van de uitgebreide voorbereidingen voor de aanpassing van de statuten is dat de Ledenraad met een meerderheid voor de aanpassing van de statuten gestemd heeft. In verband met de wettelijke bepalingen kan dit project in 2025 definitief afgerond worden.

Commissies & vrijwilligers

De vele activiteiten die door de vereniging zijn georganiseerd, worden in zeer belangrijke mate gedaan door vrijwilligers. Deze vrijwilligers zijn georganiseerd in diverse commissies. In het laatste kwartaal 2024 en zeker in het begin van 2025 worden voor alle commissies zogenaamde instellingsvoorwaarden door het bestuur geformuleerd. Tevens zal in iedere commissie een bestuur afvaardiging zitting nemen.

Het doel van deze afvaardiging is om de communicatie van en met het bestuur en de commissies te verbeteren en ook de werkgebieden van de commissies beter op elkaar af te stemmen.

Vakblad Bijenhouden

WAT WILLEN WE BEREIKEN?	WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN IN 2024:
Het blad Bijenhouden blijft een essentiële en gewaardeerde communicatie-uiting naar de leden	Het blad sluit qua vorm en inhoud aan bij de doelgroep

De 18^e jaargang van *Bijenhouden* verscheen om de twee maanden, dus zes keer. In totaal waren er 288 pagina's met nieuws, achtergrondinformatie, interviews en relevante advertenties.

We namen afscheid van redacteur Henk van der Scheer, die gedurende een lange periode zijn kennis en kunde heeft ingezet voor *Bijenhouden*. We hebben ook twee nieuwe redacteurs welkom geheten. Imkers Jeffrey Meijer en Carlien van Bergen versterkten in de tweede helft van 2024 de redactie.

Verschillende redacteurs trokken het land in om bijzondere imkers te interviewen en aandacht te geven aan verenigingsjubilea.

Met veel plezier lazen de redacteurs relevante boeken die zijn verschenen en schreven daarover recensies voor de lezers. Buitenlandse ontwikkelingen werden gevolgd en als het mogelijk was belicht vanuit de optiek van Nederlandse imkers. In samenwerking met Bijen@wur verschenen er regelmatig artikelen over wetenschappelijk onderzoek naar bijen. Wintersterfte en varroamijten zijn jaarlijks terugkerende onderwerpen, daaraan is inmiddels de Aziatische hoornaar toegevoegd. In elke uitgave stond een wilde bij centraal en uiteraard was er in elk blad aandacht voor drachtplanten. Veel lokale imkerverenigingen besteden veel aandacht aan biodiversiteit, in vrijwel elk nummer kon de redactie hieraan een artikel wijden.

Uiteraard is er iedere twee maanden aandacht voor het wel en wee binnen de verenigingen. De lokale verenigingen stuurden trouw hun jubileumberichten, bijzondere activiteiten en overlijdensberichten naar het redactiesecretariaat. Vooral aan de hoeveelheid foto's met geslaagden komt geen eind, met als feestelijk resultaat aan het begin van ieder jaar de overzichtspagina's met foto's van geslaagde cursisten uit het hele land.

Onderwijs

WAT WILLEN WE BEREIKEN?	WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN IN 2024:	
Er zijn voldoende, goed opgeleide en bijgeschoolde leraren beschikbaar (in alle delen van het land)	We faciliteren lokale verenigingen en leraren in hun onderwijsactiviteiten	✓
Er is voldoende divers (inhoudelijk en blended) opleidings- en cursusaanbod beschikbaar voor imkers	We investeren in middelen en faciliteiten voor leraren imkeren, zoals een onderwijsmanagementsysteem en nascholing	✗

Cursisten/cursussen

Basiscursisten opgeleid	1.055 (617 lid geworden (in 2023: 1.300/650))
Aantal cursussen	93 (2023: 110)
Voortgezet imkeren opgeleid	233 (2023: 250)
Aantal cursussen	21 (2023: 24)

Resultaten enquête basiscursisten

Totale doelgroep:	1.180
Totaal aantal respondenten enquête:	271

Datumbereik: 01-01-2024 t/m 31-12-2024

Praktische informatie over de cursus:	8.4
Leslocatie theorie:	8.5
Leslocatie praktijk:	8.7
Kwaliteit & inhoud van de cursus als geheel:	8.5
Opdrachten tijdens de cursus:	8.2
Toepasbaarheid van de aangeboden stof:	8.5
Deskundigheid van de leraar:	9.1
Duidelijkheid van de uitleg van de leraar:	8.7
Eigen invloed op het leerproces:	8.1
Kwaliteit van het gebruikte lesboek:	8.2
Kwaliteit van de gebruikte hulpmiddelen:	8.4
Hoe is de verhouding prijs/kwaliteit?:	8.5

Net Promoter Score¹ (149-17)/271 = **48,7**

Uit het de enquête blijkt dat 17 van de 271 respondenten niet zouden aanbevelen aan anderen (criticasters) , 105 van de 271 respondenten staan neutraal tegenover het aanbevelen aan anderen

¹ Net Promoter Score® (NPS®) is een veelgebruikte meetmethode om de klantervaring en de loyaliteit te beoordelen. Het meet de tevredenheid van klanten over een bedrijf en hun bereidheid om het bedrijf aan anderen aan te bevelen. (Surveymonkey, sd)

(passief) en 149 van de 271 respondenten zouden de cursus aanbevelen aan anderen (promotors). De formule om de NPS te berekenen is $\text{promotors} - \text{criticasters} / \text{totaal aantal respondenten}$. Het is moeilijk te zeggen of een NPS van 48,7 goed of slecht is, zeker wanneer dit als nulmeting wordt genomen. Het feit dat dit een nulmeting is geeft een basis voor toekomstige evaluaties. Ondanks dat dit een hoog cijfer is, biedt het ruimte voor verbetering.

Kennisoverdracht & kennisontwikkeling

WAT WILLEN WE BEREIKEN?	WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN IN 2024:	
De kennisverspreiding onder imkers sluit qua vorm aan bij de doelgroep	Webinars als aanvulling op fysieke bijeenkomsten faciliteren in het verspreiden van kennis	✓
De kennisverspreiding onder imkers sluit qua inhoud aan bij maatschappelijke thema's	De kennis en visie van externe sectoren wordt meer betrokken in het kennisaanbod	✗

Op het gebied van onderwijs hebben we ons ingezet voor de verdere ontwikkeling van het imkeronderwijs, onder andere door deelname aan overleggen binnen de Nationale Bijenstrategie rondom de ontwikkeling van het vak van imker en het actualiseren van het lesmateriaal. Specifieke aandacht ging ook in 2024 uit naar de uniformiteit in kwaliteit van de Leraren Imkeren.

Beleid

Verantwoordelijkheden bij het organiseren van een imkerkursus

Naar aanleiding van klachten over leraren die minder goed functioneren en cursussen waarover cursisten niet tevreden waren is een document opgesteld waarin aangegeven wordt hoe de verantwoordelijkheden verdeeld zijn. Het document is opgesteld door Jos Römgers en door de Commissie Imkeronderwijs en bestuur vastgesteld in 2021. Nadat in 2022 bestuur NBV en Ledenraad hebben ingestemd met dit document is er in 2024 verder gewerkt aan de implementatie hiervan. Bij de implementatie kwam het probleem van leraren die zelfstandig een cursus organiseren scherp naar voren. Hiervoor is inmiddels een werkmodus gevonden.

Opleidingen

Opleiding Leraar Imkeren 2024-2025

De commissie Imkeronderwijs organiseert om het jaar een opleiding voor Leraren Imkeren. De lichting 2024-2025 is met 36 deelnemers gestart en wordt georganiseerd door de NBV en IN samen. Nieuw bij de huidige opzet is dat de theorielessen deels fysiek en deels online gegeven worden. Bovendien is de groep voor praktische oefenbijeenkomsten opgedeeld in drie groepen die elkaar fysiek ontmoeten in Zuid-, Midden- en Noord-Nederland. Hiermee voorkomen we lange reistijden.

Landelijk examen Basiscursus Imkeren

De Toetsingscommissie heeft ook in 2024 weer een landelijke toets opgesteld, die vrijwillig gebruikt mocht worden. Deze toets is door 55 cursussen opgevraagd. In hoeveel gevallen deze ook daadwerkelijk gebruikt is, is niet bekend. De Toetsingscommissie bestond in 2024 uit Bart de Haan, Leo van der Heijden, Klaas Sluiman, Johannes Vogelaar en Paul van Doremalen.

Digitale kennismakingscursus

Er wordt gewerkt aan een digitale kennismakingscursus. Het moeizaam beschikbaar komen van een digitaal programma daarvoor is nogal vertragend voor de daadwerkelijke uitvoering.

Cursus specialist Bijengezondheid

De Commissie Imkeronderwijs heeft een cursus specialist Bijengezondheid in voorbereiding.

Landelijke Open Imkerijdagen

Data: 13 en 14 juli 2024

Aantal deelnemers: Totaal 183 (-3% t.o.v. 2023)

Geschat aantal bezoekers: Geschat aantal tussen 17.000 en 19.000 (+63% t.o.v. 2023)

Waar het weer in 2023 een grote spelbreker was, was het dit jaar minder aan de orde. Met een gemiddelde temperatuur rond 20° was het aangenaam. Zaterdagochtend begon wat kouder met kans op regen. Later op de dag klaarde het op. Zondag was een prachtige zomerdag.

Conclusies:

- Succesvolle editie van Landelijke Open Imkerijdagen
- Groot aantal deelnemers
- Mooie opkomst publiek
- De landelijke promotie mag uitgebreider en effectiever
- Goedkopere/gratis materialen gewenst of terug naar het oude aanbod (kortingscode van X bedrag)
- Het LOI-weekend was een succes. Met 17.000 tot 19.000 bezoekers bij 183 locaties kijken we terug op een mooi weekend.
-

Aanbeveling:

- Gevraagd naar de verbeteringen voor volgend jaar geven deelnemers aan meer promotie te willen en goedkopere (gratis) info/promotiemateriaal.

NBV Webinars & Studiedagen

De studiedagen werden ook dit jaar door diverse groepen georganiseerd en zijn door de landelijke vereniging gesteund in de organisatie. Nieuw dit jaar was de reeks NBV Webinars die op advies van de commissie studiedagen is geproduceerd. Het advies kwam op basis van cijfers en evaluatie van de 2023 Webinars.

In 2024 zijn in totaal acht Webinars en vier studiedagen georganiseerd.

NBV Webinars

Unieke deelnemers

Aantal unieke deelnemers: 1.795 waarvan 1.765 NBV-leden

Dat is 17,9 % van het totale NBV-ledenbestand

Gemiddelden:

Aantal deelnemers per Webinar: 471

Aantal Webinars per deelnemer: 2

Met een gemiddeld aantal van 2 Webinars per deelnemer is de interesse in de Webinars relatief hoog. Met name de praktische onderwerpen waren goed bezocht.

Het is opvallend dat het gemiddeld aantal jaren NBV lid gedurende de reeks oploopt. Dit is deels te verklaren doordat lidmaatschap wordt afgerond op hele getallen en basiscursisten na 6 maanden lid, als 1 jaar lid worden gezien.

Met een deelnemers aantal van 1.765 unieke deelnemers zijn de Webinars goed bekeken. Dit geeft reden voor een vervolg.

Aanbevelingen 2025

Advies voor het vervolg is minder frequent (van 8x terug naar 6x) en met andere praktische onderwerpen. Daarnaast werkt het goed om de deelnemers zelf te laten bepalen waar de Webinars over gaan.

In de cijfers is te zien dat een spreker zijn/haar gevolg uit de regio 'meeneemt'. Met toekomstige Webinars kan er worden getest met sprekers uit verschillende delen van het land. De hypothese is dat de sprekers de eigen achterban uit zijn/haar regio 'meenemen'.

NBV Studiedagen

Data en locaties

• 02 november	Horst	110 NBV leden	4 niet leden	15 basiscursisten
• 09 november	Assen	86 NBV leden	6 niet leden	9 basiscursisten
• 16 november	Breda	90 NBV leden	3 niet leden	3 basiscursisten
• 08 februari	Boskoop	99 NBV leden	12 niet leden	2 basiscursisten

Het aantal bezoekers van de NBV Studiedagen is toegenomen. De NBV Webinars als promotiemiddel heeft geholpen om de aantallen te verhogen, maar hebben niet de grote doorslag gegeven. Nederlandstalige presentaties of presentaties die in het Nederlands vertaald zijn ontvangen meer bezoekers dan anderstalige presentaties.

Voorafgaand aan de studiedagen is er minder geïnvesteerd in promotionele campagnes dan in 2023. De investering van 2024 is vooral gericht op het vergroten van de merkbekendheid gedurende de studiedagen.

Studiedag Horst heeft in 2024 de, op dat moment huidige, basiscursisten uitgenodigd om gratis deel te nemen aan de studiedag. Dit heeft gewerkt met 0 tot 1 jaar lidmaatschap als grootste groep aanwezig op de studiedag.

Aanbevelingen 2025

De studiedagen zijn goed verlopen. De organisatoren kijken terug op mooie dagen met interessante presentaties. Op enkele organisatorische punten na waren er geen aanbevelingen. Dit wil niet zeggen dat de studiedagen hiermee perfect zijn. Ruimte voor verbetering is er altijd, echter hier speelt het beschikbare budget een belangrijke rol.

Mocht het budgettair mogelijk zijn, dan is het aan te bevelen om de basiscursisten van het huidige jaar uit te nodigen voor de studiedag. Hiermee verhoog je de betrokkenheid voor de vereniging (lokaal/landelijk). Daarnaast is het aan te bevelen om een betaalde marketingcampagne te voeren om de zichtbaarheid te vergroten.

Communicatie & profilering

WAT WILLEN WE BEREIKEN?	WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN IN 2024:
Het NBV-netwerk wordt gefaciliteerd met professionele communicatie, die intern "verbindend" is en extern "verbredend".	De communicatie naar leden versterkt hun relatie met het NBV-netwerk
	De externe communicatie verbetert de maatschappelijke visie ten aanzien van de imkerij en vereniging

In het communicatieplan 2024 staat als doel dat we de leden de meerwaarde van het lidmaatschap willen laten ervaren. Het is niet helemaal duidelijk hoe de leden het lidmaatschap op dit moment ervaren, maar aan de opzeggingen te zien voldoet het lidmaatschap niet altijd aan de verwachtingen.

Ledenonderzoek

Een van de manieren om te achterhalen hoe de leden over het lidmaatschap denken is een ledenonderzoek. Dit onderzoek is in 2024 niet uitgevoerd vanwege de praktische onuitvoerbaarheid. De veronderstelling is dat leden die geen meerwaarde ervaren ook niet een vragenlijst invullen. Er wordt gewerkt aan een alternatief.

Doorontwikkeling huisstijl

De doorontwikkeling van de huisstijl is voltooid in de vorm van een huisstijldocument. Dit document geeft richtlijnen over het gebruik van de huisstijl voor iedereen die namens de NBV communiceert. Door een eenduidige uitstraling wordt de organisatie beter herkenbaar en professioneler.

Start ontwikkeling beeldbank

In lijn met de doorontwikkeling van de huisstijl is er ook een start gemaakt met de aanleg van een eigen beeldbank. In 2024 hebben we meerdere beelden geproduceerd die door de organisatie vrij van rechten op uitingen kunnen worden gebruikt.

Doorontwikkeling huidige communicatiemiddelen

Ook in 2024 waren de communicatiemiddelen volop in ontwikkeling. Vooral op visueel gebied zijn er aanpassingen gedaan aan bijvoorbeeld de social media berichten, nieuwsberichten op de algemene website en de nieuwsbrief Imkersnieuws.

Evenementen en bijeenkomsten

Zie ook NBV studiedagen. In 2024 is veel aandacht besteed aan de ontwikkeling van de NBV Webinars. Daarnaast zijn de studiedagen ook verder geprofessionaliseerd.

Ook is er in aanloop naar en tijdens de Landelijke Open Imkerijdagen meer aandacht besteed aan de promotie van het landelijke evenement. Dit heeft geresulteerd in een hoger bezoekersaantal.

(Marketing)campagnes

De (marketing) campagnes in 2024 hebben geen doorgang gevonden. In verband met focus, beschikbare tijd en budget is er gekozen om ons vooral te richten op profilering van de organisatie en de service naar de eigen leden.

Maatschappelijke visie ten aanzien van Nederlandse imkerij

“Intern beginnen is extern winnen”. Deze gevleugelde uitspraak is op deze doelstelling van toepassing. In 2024 is de focus, aandacht en budget besteed aan de optimalisatie van interne processen. Dit wil niet zeggen dat we niets hebben gedaan voor het verbeteren van de maatschappelijke visie.

Tijdens onder andere de Landelijke Open Imkerijdagen hebben we een geweldige kans benut om de Nederlandse imkerij te profileren. Maar ook de Ambassadeurs Biodiversiteit leverden een prachtige bijdrage aan het verbeteren van de maatschappelijke visie. Eenvoudig gesteld: alle processen voor en door de NBV zijn in het belang van het verbeteren van de maatschappelijke visie ten aanzien van de Nederlandse imkerij. Het is echter niet eenvoudig om de publieke opinie te veranderen als er geen consensus is over de algemene inhoud (verlies habitat en voedselvoorziening voor bestuivende insecten).

Website & sociale media

Website www.bijenhouders.nl

De in mei 2023 nieuw gelanceerde website zou beter toegespitst moeten zijn de op behoefte van verschillende bezoekers. Het op een juiste manier inrichten van een website om het voor alle bezoekers toegankelijk en overzichtelijk te maken en te houden blijkt nog lastig. Het grote voordeel van de nieuwe website is dat dat de eigen organisatie makkelijker zelf aanpassingen kan doen.

Bezoekers: 301.679 (+12,4% t.o.v. 2023)

Bezoekers bezoeken met name de onderdelen:

- 1) Homepage
- 2) Aziatische hoornaar
- 3) Landelijke Open Imkerijdagen
- 4) Info over de basiscursus
- 5) Biodiversiteit/soorten bijen
- 6) Meldpunt bijenzwerm
- 7) Cursusaanbod
- 8) Wat te doen in welke periode
- 9) Meldpunt Aziatische hoornaar
- 10) Lokale verenigingen
- 11) Bijenblog*

*Het gaat hier om een verwijzing naar het bijenblog. Het bijenblog zelf draait op een andere URL zonder analyse.

• Imkernieuws

- Ontvangers: 13.007 (+6,15% t.o.v. 2023)
- Aantal nieuwsbrieven verzonden: 15
- Percentage geopend: gemiddeld 58,12(+2,21% t.o.v. 2023)
- Doorklik ratio: 11,49% (-2,9% t.o.v. 2023)

Social media

• Facebook

- Volgers: 4.500 volgers waarvan 237 nieuwe volgers (+2,27% t.o.v. 2023)
- Bezoeken: 13.200 (+180,85% t.o.v. 2023)
- Bereik: 179.500 (+15,14% t.o.v. 2023)
- Aantal berichten: 45 (-35,72% t.o.v. 2023)

• LinkedIn

- Volgers: 678 volgers waarvan 126 nieuwe volgers (+15,50 % t.o.v. 2023)
- Bezoeken: 323 (-12,07% t.o.v. 2023)
- Bereik: 26.371 (-11,78% t.o.v. 2023)
- Aantal berichten: 43 (+43% t.o.v. 2023)

• Instagram

- Volgers: 501 (+1.013% t.o.v. 2023)
- Bezoeken: 762 (+39% t.o.v. 2023)
- Bereik: 26.500 (+56,80% t.o.v. 2023)
- Aantal berichten: 50 (+0% t.o.v. 2023)

Webwinkel

WAT WILLEN WE BEREIKEN?	WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN IN 2024:	
De webwinkel biedt de juiste (eigen) producten voor de juiste prijs en doelgroep	We optimaliseren het aanbod, de verkoopprijs en huisstijl van de producten	✓
	We zien er op toe dat de baten van de webshop voor blijven op de lasten	✓

De webwinkel wordt gebruikt voor het verwerken van de bestellingen voor cursusmaterialen en diverse folders. In 2024 hebben we ons gericht op het verder verkleinen van het aanbod. Eind 2024 hebben we ook de voorraad van diverse folders drastisch teruggebracht. De voorraad die eind 2024 bij ons externe magazijn aanwezig was, was goed voor nog ongeveer 10 jaar verkoop van folders. Omdat we zien dat de vraag naar folders verder afneemt, is er voor gekozen deze voorraad af te bouwen. Het voordeel hiervan is dat we besparen op de opslagkosten bij het externe magazijn.

In 2024 zijn ongeveer 2.200 bestellingen geplaatst. Een gemiddelde bestelling bestond uit bijna 3 artikelen, waarbij ongeveer de helft van de bestellingen uit slechts 1 of 2 producten bestond. De gemiddelde waarde van een bestelling was iets meer dan € 50,=.

De verzending van de bestellingen wordt uitgevoerd door de Imkershop in Middelburg. We hebben hier afspraken over de handling- en verzendkosten. Deze samenwerking loopt goed. Aandachtspunt blijft wel dat er bij de Imkershop veel geautomatiseerd verwerkt wordt, waardoor handmatige handelingen, zoals die soms gevraagd worden, extra kosten met zich mee brengen. In de loop van 2024 zijn hier aangepaste interne richtlijnen voor opgesteld. Het doel dat de webshop een batig saldo geeft, is gerealiseerd.

Biodiversiteit

WAT WILLEN WE BEREIKEN?	WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN IN 2024:	
Een beter leefklimaat voor honingbijen en andere bestuivende insecten	We ontwikkelen en versterken het netwerk ambassadeurs Biodiversiteit	✓
We worden door de maatschappij erkend als partner op het gebied van biodiversiteit	Participatie Nationale Bijenstrategie, als ketenpartner en kartrekker onderdeel "Professionalisering Imkerij"	✓
De maatschappelijke opinie rond de interactie honingbij/wilde bij wordt beïnvloed	Er komt voorlichtingsmateriaal over de positie van de imkerij in de maatschappij	✗
	"Biodiversiteit" komt terug in opleiding en onderwijs	✓

De hoogtepunten op het gebied van biodiversiteit zijn:

- de afronding van de vierde cursus Ambassadeur Biodiversiteit
- de organisatie van een terugkomdag
- de actieve participatie aan de Nationale Bijenstrategie.

Daarnaast is er veel aandacht besteed aan de beheersing van de Aziatische hoornaar (zie hiervoor het onderdeel Bijengezondheid).

Netwerk ambassadeurs biodiversiteit

De vierde cursus Ambassadeur Biodiversiteit is op 20 april 2024 afgerond met een toets. Ongeveer 30 ambassadeurs ontvingen die dag hun diploma en daarmee is het aantal ambassadeurs opgelopen tot 100. De cursus is ook in 2024 verder geprofessionaliseerd met een toetsing en meer aandacht voor communicatie.

Op 28 september is er een terugkomdag voor de Ambassadeurs Biodiversiteit georganiseerd bij JUB-Holland. Dit bloembollenbedrijf teelt veel soorten biologische en bij vriendelijke bollen en werkt samen met gemeenten en retailers voor een kleurrijke en bij vriendelijke bloemenpracht in tuinen, parken en openbaar groen. Daarnaast zijn er die dag een aantal stellingen besproken, is het spel Nectar (ontwikkeld door Ambassadeur Susanne Vermeer) gespeeld en is er uitleg gegeven over de Nectarindex om de bloemenrijkdom van bermen in kaart te brengen.

Binnen de community van Ambassadeurs is de veel uitwisseling geweest tussen ambassadeurs over diverse onderwerpen.

Nationale Bijenstrategie

De NBV is partner van de **Nationale bijenstrategie** (NBS). In navolging van de bijeenkomst 5 jaar Nationale Bijenstrategie op 2 november 2023, zijn er in 2024 aanbevelingen vanuit de NBS naar de Tweede Kamer gestuurd. De NBV heeft een actieve bijdrage geleverd aan de formulering van deze aanbevelingen voor de professionalisering van de imkerij, één van de thema's van de NBS. Zie ook: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2024/06/17/aanbevelingen-partners-nationale-bijenstrategie>

Relatie honingbij-wilde bij

De NBV heeft een kleinschalig en indicatief pollenonderzoek gedaan in de Biesbosch naar aanleiding van bevindingen van EIS dat de honingbij nauwelijks op de springbalsemien vliegt. Op 3 locaties bij de Biesbosch zijn er 7 pollenmonsters verzameld. Uit pollenanalyse bleek dat de monsters weinig pollen van de springbalsemien bevatten maar voornamelijk pollen van klaver, guldenroede, phacelia en wilgenroosje. In de honingmonsters bleek 94% aan pollen van de springbalsemien te zitten. Op basis van deze gegevens is de voorzichtige conclusie dat honingbijen op de springbalsemien vliegen vooral voor het verzamelen van nectar maar minder voor het verzamelen van stuifmeel. Vervolg onderzoek in 2025 moet hier meer duidelijkheid over gaan geven.

De relatie honingbij en wilde bij is zeer complex en niet eenduidig. De NBV heeft verder leden met vragen over dit thema bijgestaan met advies. Ook is er in het blad *Bijenhouden* uitgebreid geschreven over dit thema.

Bijengezondheid

WAT WILLEN WE BEREIKEN?	WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN IN 2024:	
De Nederlandse bijenhouderij wordt beter ondersteund tegen (nieuwe) ziekten en plagen	Netwerk Bijengezondheid Nederland gaat van start. Bijengezondheidscoördinatoren en werkgroepen ondersteunen imkers en afdelingen/groepen	✓
	We werken samen met andere imkersverenigingen in het Imkersoverleg om (nieuwe) plagen gezamenlijk het hoofd te bieden	✓
De Aziatische hoornaar wordt zoveel mogelijk geremd in zijn opmars.	Er is een visie op de opsporing en bestrijding van de Aziatische hoornaar	!
De omstandigheden van de honingbijengezondheid in het Nederlandse landschap wordt verbeterd	"Bijengezondheid" is een prominent thema in voorzieningen, scholing en onderwijs voor imkers	✗

Voorlichting en het zo goed mogelijk beheersbaar houden van de Aziatische hoornaar, de ontwikkeling van het Netwerk Bijengezondheid Nederland (NBN) en de ondersteuning van Bijengezondheidscoördinatoren zijn belangrijke speerpunten geweest in 2024.

Aziatische hoornaar

In 2024 heeft de Aziatische hoornaar een verdere opmars gemaakt vanuit het zuiden tot op de Waddeneilanden.

Een goede informatie voorziening over de Aziatische hoornaar is essentieel voor de herkenning, melden en beheersbaar houden van deze invasieve exoot.

Voor het verbeteren van de voorlichting is

- de tekst over de Aziatische hoornaar op de NBV website herzien
  - zijn er mailingen verstuurd naar alle imkers
  - zijn er flyers ontwikkeld
  - podcasts gegeven
  - Webinars georganiseerd
  - het informatiepakket en de voorbeeldpresentatie over de Aziatische hoornaar geactualiseerd en beschikbaar gesteld.
- De voorbeeldpresentatie is via het NBV bureau verkrijgbaar voor het geven van voorlichtingsbijeenkomsten voor bijvoorbeeld lokale imkersverenigingen. Vele verenigingen hebben hiervan gebruik gemaakt.

De verantwoordelijkheid voor de aanpak en het bestrijden van de Aziatische hoornaars is gedecentraliseerd naar provincies. Gesprekken over de aanpak van de Aziatische hoornaar dienen daarom ook per provincie opgepakt te worden.

In 2023 is er een netwerk opgesteld met provinciale aanspreekpunten die het contact met de provincies samen met de Taskforce onderhouden. Ook zijn er verschillende online bijeenkomsten

met het Interprovinciaal Overleg en de Taskforce Aziatische hoornaar geweest. Net zoals met de provinciale aanspreekpunten is het doel om elkaar op de hoogte te houden van de ontwikkelingen in de verschillende provincies.

Daarnaast is er een netwerk van lokale contactpersonen. Een ruime meerderheid van de lokale verenigingen had eind 2024 één of meerdere contactpersonen. De aanspreekpunten en contactpersonen hebben in 2024 een informatiebulletin over de Aziatische hoornaar ontvangen om door te sturen naar gemeenten om ook op deze manier gemeenten te informeren over de problematiek van de Aziatische hoornaar.

Het Kenniscentrum Insecten EIS heeft in 2024 een rapport met beleidsadvies over de Aziatische hoornaar uitgebracht.

De auteurs concluderen op basis van een beperkte literatuurstudie dat de bedreiging door de Aziatische hoornaar voor de imkerij, de biodiversiteit, de gezondheid en de economie beperkt is en dat bestrijding van de Aziatische hoornaar daarom weggegooid geld is. Op dit rapport heeft de Taskforce een uitgebreide reactie met wetenschappelijke onderbouwing geschreven en het advies uitgebracht om door te gaan met de bestrijding. De volledige reactie is te vinden op de website van de NBV: <https://www.bijenhouders.nl/taskforce-aziatische-hoornaar/>

Op basis van deze reactie is ook de huidige visie op de bestrijding en beheersing van de Aziatische hoornaar opgesteld. Bestrijding wordt gezien als de beste verdediging en een nationale aanpak is daarvoor vereist. Ook is samenwerking met verschillende partijen onontbeerlijk. De visie is terug te lezen op de website: <https://www.bijenhouders.nl/visie/>

Belangenbehartiging: Dankzij de inzet van de NBV bevatten de aanbevelingen vanuit de NBS aan de Tweede Kamer ook aanbevelingen ten aanzien van een nationale aanpak van de hoornaar. Op 28 oktober heeft de NBV een werkbezoek georganiseerd voor Cor Pierik Kamerlid namens de BBB. In dit werkbezoek heeft de imkerij zich kunnen presenteren en zijn de zorgen over de opmars van de Aziatische hoornaar expliciet uitgesproken. De uitdagingen voor de imkerij zijn duidelijk inzichtelijk gemaakt en de BBB heeft toegezegd om de problematiek van de invasieve exoten verder op te pakken.

Netwerk Bijengezondheid Nederland (NBN)

In 2024 kreeg het Netwerk Bijengezondheid Nederland (NBN) een verdere impuls. Het NBN is een initiatief van de beide imkersverenigingen (NBV en Imkers Nederland) en WUR en heeft als doel een landelijk dekkend netwerk te realiseren bestaande uit Bijengezondheid Coördinatoren (BGC'ers) en werkgroepen bijengezondheid & diagnose waar imkers terecht kunnen met vragen over bijengezondheid en ondersteuning bij ziekten/bijensterfte.

Het NBN wordt geleid door afgevaardigden vanuit NBV, IN en WUR. De jaarlijkse terugkomdag voor de BGC'ers op 12 oktober 2024 stond in het teken van het NBN en is gezamenlijk georganiseerd (en bekostigd) door NBV, IN en WUR. Tijdens deze terugkomdag werd er gesproken over het belang van eiwitten, een goede warmtehuishouding, de herziene adviezen voor de varroabestrijding en de laatste ontwikkelingen op het gebied van de beheersing van de Aziatische hoornaar. Ook de verdere ontwikkelingen binnen het NBN kwamen aan bod evenals gesprekstips om imkers bij te staan in het geval van zieke of dode volken.

Amerikaans vuilbroed (AVB) protocol

Het draaiboek bij verdenking van een besmetting met AVB is af. In 2024 zijn nogmaals de laatste puntjes op de i gezet en deze zijn online beschikbaar, zie: <https://www.wur.nl/nl/show/draaiboek-avb.htm>. De verwachting is dat LNV/NVWA dit draaiboek in 2025 gaat goedkeuren.

Om het thema Bijengezondheid beter te kunnen adresseren in scholing en onderwijs voor imkers, is het cursusboek Bijengezondheid grotendeels herzien en geactualiseerd in 2024. Het cursusboek zal verder worden verbeterd, vormgegeven en gepubliceerd in 2025.

Tenslotte, er is ook veel aandacht besteedt aan bijengezondheid in de communicatie van de NBV. Zo zijn er diverse artikelen geweest over bijengezondheid zoals de resultaten van de wintersterfte enquête, belang van varroa behandeling in ons vakblad Bijenhouden, berichten in imkernieuws en op sociale media.

Jeugd

WAT WILLEN WE BEREIKEN?	WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN IN 2024:
De vereniging is relevant voor jonge imkers (0 - 40 jaar)	Er nemen Nederlandse imkers deel aan de International Meeting Young Beekeepers

Over het onderwerp Jeugd kunnen we helaas kort zijn. Hierin zijn geen ontwikkelingen. We hebben nog een uitnodiging ontvangen om deel te nemen aan de International Young Beekeepers Meeting, maar omdat deze uitnodiging relatief laat kwam en bovendien in Dubai plaats vonden, hebben we hiervoor bedankt. Naast de kosten voor de deelname speelt heeft ook de veiligheidssituatie ter plaatse een rol gespeeld.

Voor 2025 hebben we de ambitie om meer aandacht te geven aan jonge imkers.

Bestuiving

WAT WILLEN WE BEREIKEN?	WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN IN 2024:
De bestuivingsimkerij en hobby-imkerij kennen en ondersteunen elkaar	Binnen het Imkersoverleg verkennen we de gezamenlijkheid op verschillende uitgangspunten
De meerwaarde van de honingbij voor de teeltsector wordt zichtbaar voor de maatschappij	Er komt voorlichtingsmateriaal over de positie van de imkerij in de maatschappij

Voor wat betreft Bestuiving zijn de doelen die we hadden voor 2024 slechts beperkt gerealiseerd, maar dit is duidelijk niet goed genoeg om deze punten 'af te kunnen vinken'. Er is wel binnen het ImkersOverleg over gesproken, we hebben, onder andere tijdens het werkbezoek BBB, aandacht gegeven aan het belang van de imkerij voor de bestuiving,

De imkerij

Overleg extern

WAT WILLEN WE BEREIKEN?	WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN IN 2024:
Het NBV-netwerk heeft contact met haar omgeving	Lokaal, regionaal en landelijk kennen we onze partners en investeren we in een effectieve relatie mee
	We informeren ons netwerk over onze externe contacten
We werken samen met partners en collega's om gezamenlijke projecten uit te voeren en uitdagingen het hoofd te bieden	Voor beïnvloeding op de overkoepelende thema's (kastregistratie, beïnvloeding landelijke overheid en Aziatische hoornaar) werken we samen binnen het Imkersoverleg of met losse imkerpartijen

Imkersoverleg

Het imkersoverleg is in de loop van 2024 op regelmatige basis bij elkaar gekomen. In de eerste helft van het jaar is gesproken over de mogelijkheid om het ImkersOverleg om te vormen tot een koepelorganisatie. In de tweede helft van 2024 is dit onderwerp voorlopig geparkeerd en zijn individuele gesprekken opgestart om de onderlinge samenwerking te bespreken en mogelijk ook uit te bouwen. Deze gesprekken hebben nog geen concreet resultaat opgeleverd en zullen gedurende het jaar 2025 verder gevoerd worden.

De onderwerpen Overleg LNVN en Bijenvolkregistratie zijn bij ieder overleg aan de orde geweest.

Werkbezoek BBB

Op initiatief van de NBV zijn meerdere politieke partijen uitgenodigd voor een werkbezoek. Uiteindelijk heeft de BBB gereageerd op de uitnodiging en zij hebben in september een bezoek gebracht aan 'de imkerij'. Tijdens dit bezoek, waar een uitgebreide delegatie van uit de diverse imkerorganisaties aanwezig waren, hebben we Cor Pierik (lid 2^e kamer BBB) en Heidi Looy (BBB statenlid Zuid-Holland) uitgebreid kunnen informeren over het wel en wee binnen de imkerij en ook de kansen en bedreigingen duidelijk onder het voetlicht kunnen brengen. Cor Pierik was met name onder de indruk van de inzichten over het gevaar van de Aziatische hoornaar, waar in vervolg contacten met zijn beleidsmedewerker verdere informatie is gegeven ter voorbereiding van een motie in de 2^e kamer. Dit wordt in 2025 vervolgd.

Sectorale Interventie Bijenteelt (SIB regeling)

In 2024 is er met het ministerie gesproken over de nieuwe SIB regeling die in 2025 uitgegeven zal gaan worden. Belangrijk hierin is om naast de hoge scholen/universiteiten de regeling ook opengesteld te krijgen voor middelbaar onderwijs. De resultaten van deze inspanningen zijn uiteindelijk in 2025 zichtbaar geworden; ook MBO instellingen kunnen aanvragen doen voor een subsidie voor onderzoek vanuit de SIB regeling.

Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

In 2024 zijn de contacten met het ministerie van LNV en RVO verder aangehaald en zichtbaar verbeterd. De gesprekken die tweemaandelijks plaatsvinden zijn constructief en positief.

De resultaten van het positieve klimaat in de gesprekken is dat wij, het ImkersOverleg, punten bespreekbaar kunnen maken en dat hier ook naar gehandeld wordt.

Belangrijkste gespreksonderwerpen zijn de SIB-regeling voor 2025-2027 en de bijenvolk registratie. Samen met LNV en RVO is de regeling in het laatste gedeelte van 2024 uitgebreid gecommuniceerd naar de leden en alle andere geïnteresseerden. Omdat den bijenvolk registratie niet alleen iets is voor de leden van de vereniging, hebben we deze communicatie breder ingezet en ook het hieraan geweide Webinar zo breed mogelijk opengesteld.

In de 2024 is er geen werkbezoek geweest met de partners in dit gesprek, voor 2025 wordt dit wel weer gepland.

Bijenvolk registratie

Een belangrijke wettelijke aanpassing in het houden van bijen is de bijenvolk registratie. Deze registratie is een gevolg van Europese afspraken. Vanuit het ImkersOverleg hebben we intensief overleg gevoerd met het ministerie en RVO om de regeling zo eenvoudig mogelijk te houden. Kanttekening hierbij is dat de eenvoud wel in lijn moet blijven met de bestaande I&R-systemen die al voor andere diergroepen in gebruik is.

Nadat de regeling wettelijk bekrachtigd is, zal deze per 1 januari 2025 van kracht worden. Iedere imker zal zijn vast locatie(s) moeten aanmelden voor een UBN-nummer. (Uniek Bedrijfs Nummer). Voor de opgave van het aantal volken per locatie is de peildatum 1 februari gekozen. We hebben eind 2024 veel aandacht gegeven aan deze wettelijke verplichting, onder andere door nieuwsberichten en een webinar. Ondanks dat er bij een aantal imkers bezwaren zijn en blijven tegen de verplichte registratie, zijn er heel veel UBN-nummers voor Bijen en Hommels aangevraagd. RVO heeft aangegeven dat de aanmelding voor deze categorie veel sneller gaat dan bij andere nieuw geïntroduceerde categorieën. Onze inspanningen hierin worden door LNV en RVO erkend en gewaardeerd.

Bijlagen

Bijlage 1: Samenstelling bestuur

Bestuur

- Wijnand Lodder (voorzitter)
- Jan Bruurs (penningmeester)
- Marleen Boerjan (secretaris, tot juni 2024)
- Titia van Doorn – Froma (tot juni 2024 bestuurslid, vanaf juni 2024 secretaris)
- Christian Klander (bestuurslid)
- Bert Hazelaar (bestuurslid)
- Roy Schoemaker (bestuurslid, sinds november 2024)
- Vacature

Rooster van aftreden

- Wijnand Lodder, benoemd in juni 2022. Aftredend in juni 2025, herkiesbaar.
- Jan Bruurs, benoemd in juni 2018, herbenoemd in 2021 en 2024. Niet herkiesbaar per juni 2027.
- Titia van Doorn, benoemd in juni 2021. Herbenoemd in 2024. Termijn loopt tot juni 2027. Daarna nog voor 1 termijn herkiesbaar.
- Christian Klander, benoemd in juni 2022. Aftredend in juni 2025, herkiesbaar.
- Bert Hazelaar, benoemd juni 2023. Termijn loopt tot juni 2026. Daarna nog voor 2 x 1 termijn herkiesbaar.
- Roy Schoemaker, benoemd in november 2024. Termijn loopt tot november 2027. Daarna nog voor 2 x 1 termijn herkiesbaar

Bijlage 2: Samenstelling Ledenraad

Naam	Groep	Startdatum	Einddatum
Koen Beemsterboer	Noord-Holland	14-11-2022	14-11-2026
Max Besems	Baronie	24-5-2022	24-5-2026
Gosse Bijlenga	Overijssel-West	25-1-2023	25-1-2027
Marie José Blans	Drenthe	13-6-2024	13-6-2028
Piet Boonstra	Friesland	5-5-2022	5-5-2026
Bertha van den Brink	Limburg	11-11-2021	11-11-2025
Ben Bus	Noord-Holland	11-11-2017	11-11-2025
Bram Buunk*	Achterhoek	16-11-2023	1-8-2024
Andre Dokman	Zuid-Holland	5-5-2023	5-5-2027
Edwin van der Drift*	Zuid-Holland	1-10-2020	1-10-2024
Jeen Geertsma	Friesland	30-10-2020	26-3-2028
Ad van der Heijden	Noord-Oost Brabant	25-5-2022	25-5-2026
Gerbrand Holland	Overijssel-Oost	12-1-2022	12-1-2026
Sjak van Hoof	Zuid-Oost Brabant	11-11-2017	25-3-2025
Adrie Hottinga*	Veluwe-Noord	11-11-2017	19-2-2024
Jaap Jager*	Noord-Holland	11-11-2017	11-11-2024
Job de Jonge	Drenthe	30-3-2023	29-3-2027
Willem Kanbier	Achterhoek	1-7-2019	15-6-2027
Frans Kapsenberg	Achterhoek	11-11-2017	1-12-2026
Henk Kloosterboer	Veluwe-Noord	16-11-2023	16-11-2027
Hans Konings	Limburg	2-11-2023	2-11-2027
Marco Kraakman	Utrecht	11-11-2017	9-11-2026
John Learentveld	Overijssel-Oost	5-6-2018	11-11-2025
André Linssen	Limburg	6-11-2023	1-11-2027
Harrold Van der Meer	Gelders Riviergebied	20-10-2022	20-10-2026
Chris de Meij	Noord-Holland	12-1-2022	12-1-2026
Frens Pries	Noord-Holland	11-11-2017	11-11-2025
Ilse van de Ree	Zeeland	16-3-2024	16-3-2028
Truus Rigter	Flevoland	1-9-2023	1-9-2027
Harry Rijff	Groningen	11-11-2017	11-11-2025
Jetta de Ruijter	Zuid-Oost Brabant	1-9-2022	1-9-2026
Wouter Schouwstra	Veluwe-Zuid	9-11-2023	8-11-2027
Henny Smeding	Zuid-Holland	5-5-2023	5-5-2028
Berto Smit*	Drenthe	6-5-2022	1-1-2024
Paula Swenker	Veluwe-Zuid	11-11-2017	11-11-2025
Piet Vriens	Midden-Brabant	14-1-2023	14-1-2027
Rob Vroom*	Zeeland	1-2-2018	1-2-2024
Alma van der Wijngaard	Zuid-Holland	5-5-2023	6-5-2025
Peter van Zoest	Groningen	29-11-2021	29-11-2025

* In de loop van 2024 uit de Ledenraad gegaan, op eigen verzoek of in verband met einde zittingstermijn.

Bijlage 3: Samenstelling diverse commissies

Commissie Bestuiving

- Christian Klander
- Robert Schuurman

Commissie Biodiversiteit

- Aat Rietveld
- Irma Paarlberg
- Willy Bos
- Eric Mahieu
- Frens Pries
- Marianne Meijboom

Commissie Imkeronderwijs

- Bert Hazelaar
- Maayke Dutilh
- Titus Wijnands
- Paul van Doremalen
- Ad van der Heijden
- Bart de Haan
- Ben Hoogland
- Albert Koopman
- Marie José Duchateau
- Mari van Iersel
- Marga Canters
- Joris Knoops

Commissie Koninginnenteelt

- Gert Jan Schreuder
- Henk Kok
- Marie José Duchateau
- Jos Römgens
- Piet Verkooijen

Commissie Studiedagen

- Jan Schrage
- Christian Klander
- Berto Smit
- Eckhard Sambeth
- Rob Verkooijen
- Harrie Rijff
- Joris Knoops

Commissie Bijengezondheid

- Christian Klander
- Jan Kruit
- Roel Paauwe
- Erwin Prins
- Piet Vriens
- Renée van Driessen
- Marianne Meijboom

Commissie Communicatie

- Ben Som de Cerff
- Frank Moens
- Feikje Breimer
- Mario Coremans
- Laurette Bloem
- Kenny Vizee
- Joris Knoops

Commissie Jeugd

- Leon Gütz
- Kees Kampman
- Cyriel Lendfers
- Marc van Gammeren
- Wijnand Lodder

Commissie Redactie

- Feikje Breimer
- Wietse Bruinsma
- Kees van Heemert
- Sarah van Broekhoven
- Job de Jonge
- Abe Maaijen
- Piet van Dijk
- Jeffrey Meijer
- Carlien van Bergen
- Marga Canters

Commissie Internationaal?

- Wietse Bruinsma
- Frank Leenen
- Leen van 't Leven

Bijlage 4: Medewerkers bureau

• Nadine Schalk(directeur) (tot medio april 2024)	0,8 FTE
• Casper Baan (directeur) (vanaf medio juni 2024)	0,8 FTE
• Marga Canters (redactiesecretaris en coördinator imkeronderwijs)	0,75 FTE
• Joris Knoops (communicatie)	0,8 FTE
• Marianne Meijboom (beleidsmedewerker)	0,6 FTE
• Lianne de Boer (back-office)	0,6 FTE
• Gerda Veen (financiële administratie)	0,4 FTE